

dant vandt allerhøieste Bifald, idet det ved Kongelig Resolution af 28de September 1831 blev tilladt daværende Eier af Skjoldnæsgholms Gods, Kammerherre Major Neergaard, efterhaanden som Fæstledighed maatte indtræffe paa det Bøndergods, hvilket han ifølge allerhøieste Resolution af 12te Mai 1721 og Bevilling af 26de næstefter eiede med Hovedgaardstartes Frihed og Rettigheder, at nedlægge Bøndergaarde indtil for et Quantum af 100 Tdr. Hartkorn, og at sammenlægge disse til en Lædegaard med fri Hovedgaardstart.

Den omhandlede allerhøist confirmerede Disposition af 26de August 1780 findes ikke omtalt i Sagens Acter angaaende Nedlæggelse af berørte Gaarde, og ikke heller i Kammerets Forestilling, hvorfor det maa antages, at den har været Kammeret ubekendt paa den Tid, det nedlagde sin allerunderdanigste Forestilling. Fra det Synspunkt, hvorfra Sagen blev bestragtet i Amtets Erklæring i Maret 1812, havde der ogsaa været mindre Anledning til at tage Hensyn til tidtommelte Disposition, men da Justitsraad Harhoff i sin i 1827 afgivne Betænkning, havde gjort Henstilling om Oprettelse af en Aulsgaard af 5 nedlagte Bøndergaarde, har jeg indhentet hans Erklæring angaaende, hvorvidt Dispositionen paa den Tid var ham bekendt, samt i bekræftende Fald, hvorfor han havde undladt, at hente Renteskammerets Opmærksomhed paa den. Paa Grund heraf har Justitsraad Harhoff nu yttret, dels at han ikke antager, det vilde have været nødvendigt for ham, at henvise i sin Betænkning i 1827 til meerbemeldte Disposition, da han henholdt sig til Amtets Erklæring i 1812, dels at han ikke heller kjendte denne Disposition paa den Tid, og jeg kan saaledes ikke antage, at bemeldte Retsbetjent i saa Henseende har paadraget sig noget retligt Ansvar.

Da Sagen angaaende Nedlæggelse af de omhandlede Bøndergaarde saaledes er fuldstændig oplyst, finder jeg ikke, at der er Anledning til at foranstalte videre offentlig Undersøgelse om denne for længere Tid siden ved Kongelig Resolution afgjorte Sag.

Foraaaviddt der dernæst er anket over, at der ikke er skeet Bemærkning paa Fæstebrevene

for Beboerne paa Skjoldnæsgholms Gods angaaende meerbemeldte Disposition med videre, har Justitsraad Harhoff bemærket, at det ikke kan paaligge Amtet eller Retsbetjente saae specielt at paaagte ethvert Fæstebrevs Indhold, at deri ikke skulde kunne forekomme en eller anden Anførsel, som ikke er ganske overensstemmende med en privat Disposition, samt at der, ham vitterligt, ikke heller har været reist mindste Tvivl om Dispositionens Tilværelse, dens Thinglæsning og at den medfører nogen Forbindlighed, men at Spørgsmaalet er om, i hvilken Udstrækning den lader sig anvende, efter de siden dens Affattelse skeete Forandringer i Landbo-Lovgivning.

Sluttelig skulde jeg ikke undlade at tilføie, at efter Dypgivende af Godsforvalterne ere af Allindemagle By 10 Gaarde nedlagte og deraf $8\frac{1}{2}$ Gaarde inddragne under Allindemagle gaarden med 71 Tdr. 1 Skp. 3 Tdr. $2\frac{1}{2}$ Alb. privilegeret og 3 Skp. 2 Tdr. $1\frac{1}{2}$ Alb. uprivilegeret Hartkorn, samt $1\frac{1}{2}$ Gaard indrettet til 28 Huuslodder, hvoraf 27, hver paa 2 Tdr. Land boniteret, forlangst ere bebyggede og bortfæstede, saaledes at ifkun 1 Lod endnu er ubebygget; det maa herefter antages, at de Bettingelser angaaende Oprettelse af Huse, hvorunder Bevillingen af 1831 blev meddeelt, ere opfyldte.

Endelig kan jeg ikke finde den Paastand grundet, at der af de paa en nedlagt Gaard etablerede Huse ikke skulde kunne fordres høiere Afgift; end hvad efter Dispositionen af 1780 skal ydes af en Gaard, og skal jeg bemærke, at det er oplyst, at den Lettelse er viist Huusmændene, at de allerede siden afvigte Mars Forjømmer have været fritagne for Ugedage og Lodhøstning, imod at erlægge den i Fæstebrevene bestemte billige Betaling, som for Ugedagene ifkun er 16 β daglig, saa at de aldeles ikke have videre Naturalarbejde at udføre til Godsseteren end 6 Extradage aarlig, og nogle ikke betydelige Hegnstrækninger at vedligeholde. Forøvrigt er det ogsaa et Spørgsmaal, som vil høre under Domstolens Afgjørelse, om Resolutionen af 28de September 1831 kan tillægges videre Virkning, end at have de Hindringer for de omhandlede Bøndergaarders Nedlæggelse, som laae i den almindelige Lovgivning